

УДК [338.45.01+658.27]: 622.271

**ОНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ГІРНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ:
СТРАТЕГІЯ, ФІНАНСУВАННЯ, ПРОЕКТНИЙ ПІДХІД**

*В. А. Шаповал, к. е. н, доцент, vadim_shapoval@ukr.net,
О. В. Горпинич, доцент, gorpyal@gmail.com
ДВНЗ «Національний гірничий університет»*

У статті розглядаються питання оновлення основних засобів, а саме: визначення джерел фінансування відповідних заходів, підпорядкованості основних засобів змісту та результативності бізнес-проекту, доцільності формування стратегічних проектів поводження з основними засобами. Проаналізовані загальні тенденції оновлення основного капіталу підприємствами. Визначено чинники використання первинного публічного розміщення акцій як способу залучення капітальних інвестицій гірничо-збагачувальними комбінатами. Поводження з основними засобами розглядається як проект, що враховує альтернативні варіанти їх використання.

Ключові слова: основні засоби, оновлення основних засобів, джерела фінансування основних засобів, стратегія, проект, первинне публічне розміщення акцій.

Постановка проблеми. Результати діяльності промислових підприємств значною мірою обумовлені характеристиками основних засобів, які використовують для виробництва продукції, що користується попитом. Гірничо-збагачувальні комбінати України в період адаптації до умов ринкової економіки використовували або стратегію скорочення основних засобів з метою оптимізації виробничих потужностей відповідно до зменшеного попиту, або стратегію збереження основних засобів в контексті проектів виходу на міжнародні ринки рудної сировини.

Це дозволило комбінатам отримати позитивний фінансовий результат, але використання переважно фізично та морально застарілих основних засобів не зменшило актуальність завдання з оновлення технологічного устаткування. Комбінати мають вирішити питання кількості та якості (прогресивності) основних засобів, акумулювання достатньої кількості інвести-

ційних ресурсів з огляду на перспективність бізнес-проекту.

При прийнятті рішень щодо основних засобів ймовірні протиріччя між функціональними службами підприємства, насамперед, інженерно-технічною та фінансово-економічною в аспекті оцінок відповідних інвестиційних заходів.

Усунення цього конфлікту може бути здійснено шляхом централізації управління, зокрема ідентифікації власником та (або) менеджментом підприємства стратегічної мети щодо основних засобів та ключових заходів її досягнення. Тому, на нашу думку, оновлення основних засобів гірничо-збагачувального комбінату має не лише корелювати з оцінками кон'юнктури ринків мінеральної сировини, але й враховувати стратегічні альтернативи поводження з основними засобами (залучення в нові бізнес-проекти) при виникненні критичних непередбачуваних змін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика оновлення та ефективного

використання основних засобів підприємствами та, зокрема, гірничо-збагачувальними комбінатами, розкрита в роботах багатьох авторів, наприклад, Варави Л. М., Вагонової О. Г., Завори Т. М., Приварникової І. Ю., Поддєрьогіна А. М., Прокопенка В. І., Тимошенко Л. В. та інших [1–4].

Дослідники відзначають нагальні потреби оновлення як активної, так й пасивної частини [1] основних засобів в контексті завдань з обліку матеріальних ресурсів [2], підтримки виробничої потужності, оцінки інвестиційних проектів [3,4], забезпечення продуктивності праці тощо. Загалом значна кількість наукових робіт присвячена відшкодуванню витрат на придбання та утворення основних засобів, а тому досліджується доцільність різних методів амортизації. При цьому, недостатньо уваги приділено стратегічному аспекту оновлення основних виробничих засобів, зокрема, мінливим умовам ведення бізнесу та пріоритетам, які впливають на потенціал підприємства з відновлення основних засобів.

Поширеним питанням в площині оновлення основних засобів є обґрунтування фінансування відповідних заходів: насамперед здійснюється оцінка цільових фондів підприємства, утворених з прибутку та кредитних ресурсів. Крім того, дослідники зазначають, що в залежності від виду економічної діяльності та складу основних засобів значущості набув лізинг. Проте, враховуючи специфіку виробничих процесів, частка вартості договорів фінансового лізингу підприємств добувної діяльності в загальній вартості всіх лізингових договорів України складає 1,13–2,53 % (станом на 2010–2012 рр.) [5].

Отже, питання оновлення основних засобів підприємства ефективно вирішуються за умов прибутковості поточного бізнесу, що дозволяє своєчасно та в повному обсязі виконувати фінансові зобов'язання перед кредиторами, лізингодавцями. Ідентифікація ризиків в поточній діяльності підприємства змушує його керівництво відмовлятися від кредитних ресурсів та оцінювати потенціал прямих інвестицій шляхом збільшення статутного капіталу. Проте, додаткова емісія цінних паперів переважно розглядається дослід-

никами в контексті поліпшення фінансового стану підприємства, підвищення його капіталізації.

Таким чином, вузька спеціалізація досліджень управлінських процесів стосовно основних засобів призводить до недостатньої уваги питанням системного розуміння прямих двосторонніх зв'язків між концепцією бізнесу підприємства та оновленням основних засобів за окремими бізнес-проектами.

Формулювання мети статті. Мета статті – удосконалення алгоритмів визначення рішень щодо оновлення основних засобів гірничого підприємства та фінансового забезпечення їх виконання. Досягнення поставленої мети передбачає:

– аналіз загальних тенденцій оновлення основного капіталу промисловими підприємствами України;

– визначення стратегічних альтернатив щодо фінансування оновлення основних засобів гірничого підприємства;

– розробку алгоритму підготовки стратегії поведіння з основними засобами підприємства .

Виклад основного матеріалу дослідження. Оновлення основних засобів гірничо-збагачувальних комбінатів є рішенням, обумовленим, з однієї сторони, попитом на сировинну продукцію, який формує вимоги до масштабів виробничих потужностей та технологій її вироблення, а з іншої – потенціалом підприємства акумулювати необхідні фінансові ресурси для розвитку технічної бази комбінату. Тому сучасні методи управління основними засобами підприємства мають надавати можливість оцінювати та співвідносити потенціал традиційних для підприємств джерел капітальних інвестицій та ризику/зиску опанування нових джерел фінансових ресурсів.

Процес оновлення основних засобів чутливий до інвестиційного клімату, який утворюється різними групами зацікавлених в економічній діяльності сторін. Загальне уявлення про специфіку оновлення основних засобів надають статистичні дані. Наприклад, структурі інвестицій до основного капіталу за джерелами фінансування в період 2010–2014 рр. (рис. 1) стало переважають власні кошти підприємств (60–63 %) та кредитні ресурси (12–17 %).

Рис. 1. Структура інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування: Україна, 2014 р.
Складено за: [6].

У 2013 р. спостерігається збільшення частки власних коштів та зменшення інвестицій з державного бюджету. В 2014 р. частка позикових ресурсів зменшилась до 8,8 % (з 15,3 % в 2013 р.), що є результатом, зокрема, стагнації, високих банківських відсотків за кредит, зниженням курсу національної валюти та інших ризиків.

Починаючи з 2013 р. динаміка інвестицій в основний капітал є від'ємною (рис. 2), що відповідно характеризує економічну активність суб'єктів підприємницької діяльності та зацікавленість національних інвесторів фінансувати бізнес-проекти. За умов браку власних прибутків, підприємствам слід розглянути можливість викори-стання зовнішніх інвестиційних ресурсів. Звісно, що зовнішній інвестор на власний розсуд оцінюватиме пропонувані до фінансування проекти з

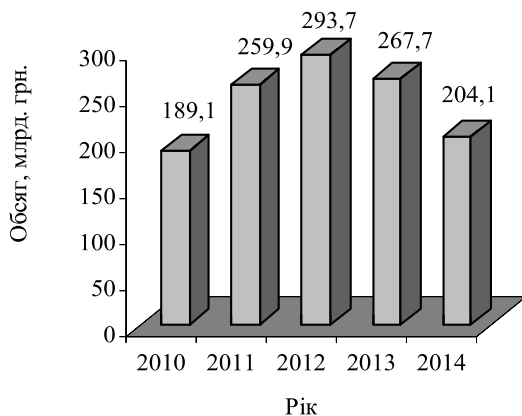

Рис. 2. Динаміка інвестицій в основний капітал підприємствами в Україні
Складено за: [6].

поточного продукту підприємства, структуру сучасних потреб суспільства та їх прогнозні зміни, можливості підприємства забезпечити високу продуктивність праці, якість продукції та ефективність комерційної діяльності.

Вартість основного капіталу підприємств в галузі добувної промисловості і розроблення кар'єрів має тенденцію до збільшення, проте сталим фінансовим результатом діяльності приблизно 50 % цих підприємств є збиток (рис. 3), який не дозволяє відшкодувати вартість основних засобів. Ступінь зносу основних засобів підприємств добувної промисловості (відкриті гірничі роботи) збільшився з 46,1 % в 2009 р. до 57,1 % в 2013 р. Станом на II квартал 2015 р. завантаженість виробничих потужностей зазначених підприємств складає 65 %, а середній термін забезпеченості замовленнями – 6 місяців. Ці показники для металургійних підприємств є гіршими в середньому на 5-10 %, що негативно позначається на попиті на продукцію гірничо-збагачувальних комбінатів.

Рис. 3. Фінансовий результат підприємств в галузі добувної промисловості
Складено за: [6].

За результатами опитування підприємств (секція В, КВЕД-2014), проведеного Держкомстатом України, визначені наступні очікування:

- обсяг виробництва та попиту зменшився відповідно для 42% та 36% респондентів;
- поточний попит 49 % оцінюють як такий, що нижче норми;
- для 71 % підприємств виробничої потужності цілком достатньо, 18 % – потужностей бракує, а 9 % мають надлишок потужнос-

тей.

– позитивні очікування щодо обсягу виробництва мають 28%, інші підприємства дають нейтральні та негативні оцінки

– для 13% конкурентна позиція на внутрішньому ринку погіршилась. Стосовно іноземних ринків 75 % не надали відповідь.

Звідси, негативні оцінки та ризики ділового середовища є чинниками стримування інвестиційної активності, проте людський капітал окремого підприємства та результати його використання (нові підприємницькі ідеї та концепції розвитку; бізнес-проекти) формуватимуть підґрунтя для залучення нових джерел оновлення

основних засобів та отримання доходів.

Серед альтернативних проектів оновлення основних засобів підприємства реалізують ті, які відповідають стратегічним цілям бізнесу (рис. 4) та є припустимими за обмеженнями:

- доступність основних засобів за ресурсами;
- період окупності проектів оновлення основних засобів;
- обсяги та якість залишкових запасів (як предмет праці);
- конкурентоспроможність та особливості збуту продукції; інвестиційна привабливість підприємства та виду економічної діяльності тощо.

Рис. 4. Стратегічні альтернативи щодо фінансування оновлення основних засобів

В цьому контексті власники та керівники гірничо-збагачувальних підприємств мають різне ставлення до оновлення основних засобів, враховуючи надзвичайно велику вартість таких проектів, проблеми вирішення питань з відведення нових земель [7], значний термін окупності інвес-

тицій, низьку якість національної мінерально-сировинної бази, запити споживачів щодо якості продукції та можливості її експорту/імпорту, інші чинники бізнесового середовища. Цим пояснюється ситуація з відсутністю чіткої політики та конкретних комплексних заходів технічного переобладнання вироб-

ничої діяльності, забезпечення фронту видобувних робіт достатнім обсягом розкривних (за відкритим способом видобутку марганцевої руди) та підготовчих робіт (за підземним способом видобутку).

Фінансові мікроекономічні та макроекономічні труднощі обумовлюють необхідність перегляду можливості залучення ресурсів для оновлення основних засобів шляхом використання інструментів національного й світового фондового ринку. Тобто, передбачається оцінка доцільності додаткових емісій цінних паперів гірничо-збагачувальних комбінатів, які за організаційно-правовою формою господарювання є акціонерними товариствами, для акумулювання необхідного обсягу інвестиційних ресурсів. При цьому, акцент зміщується саме на залучені кошти, на відміну від високовартісних кредитних ресурсів та обмежених власних доходів. В нагоді підприємствам, які гостро відчувають потребу в інвестиціях, але мають обмеження у використанні внутрішніх ресурсів стає лізинг як засіб прискореного технічного оновлення виробництва. Не менш важливими є прямі іноземні інвестиції, які в 2014 р. надходили до України переважно з Кіпру (29,9%), Німеччини (12,5%), Нідерландів (11,1%).

На наш погляд, ефективне управління основними засобами марганцеворудних гірничо-збагачувальних підприємств має обов'язково передбачати етап обґрунтування необхідності оновлення основних засобів для потреб бізнесу з подальшою розробкою та деталізацією фінансових планів, насамперед визначенням структури джерел інвестицій. Тому, інвестиції в основні засоби тісно пов'язані з корпоративної політикою гірничих підприємств, її прозорістю та стратегічною орієнтованістю.

Наприклад, первісна вартість основних засобів ПАТ «Орджонікідзевський гірничо-збагачувальний комбінат» (далі – ОГЗК) станом на 01.01.2014 року складає 10510,9 млн. грн., яка за 2013 рік збільшилася на 112,2 млн. грн. За останні п'ять років придбано активів на 500,7 млн. грн. (в тому числі нових засобів на суму 392,2 млн. грн.). Вибуття активів за останні п'ять років склало 407,7 млн. грн. Рівень щоріч-

ного оновлення основних засобів складає 1–1,5 %, що є низьким показником з огляду на ступінь їх зносу – 79 %. Підприємство в 2013 р. здійснило переоцінку основних засобів за справедливою вартістю, що утворює підстави для поліпшення фінансової складової відновлення основних засобів. В структурі залишкової вартості основних виробничих засобів ПАТ «ОГЗК» (рис. 5) значно переважають будівлі та споруди, машини та обладнання, що віддзеркалює специфіку діяльності комбінату.

В умовах нестабільності фінансових результатів Орджонікідзевського ГЗК (2010 р. – прибуток в обсязі 4,3 млн. грн.; 2012 р. – збиток в сумі 46,6 млн. грн.; 2014 – збиток в сумі 89 млн. грн.) та незначного зменшення заборгованості за кредитами банків (на 26,83 млн. грн. або 4,7%) практично виключається можливість фінансування оновлення основних засобів власним коштом. В період з 1996 до 2011 рр. комбінатом здійснено 7 емісій акцій, загальна кількість яких на 2013 р. складала 2944534920 штук номінальною вартістю 25 копійок, а загальна номінальна вартість досягла 736133730 грн. Згідно з даними річного звіту ПАТ «ОГЗК» власники та керівництво не планують в наступні роки випуск акцій, облігацій, депозитарних розписок, залучення банківських кредитів та фінансування з державного і місцевих бюджетів. До того ж власники та керівництво не визначились щодо залучення іноземних інвестицій. Подібна ситуація з джерелами фінансування характерна для багатьох інших гірничо-збагачувальних підприємств України, які входять до вертильно-інтегрованих холдингів гірничо-металургійного комплексу.

Рис. 5. Структура основних засобів ПАТ «Орджонікідзевський ГЗК» за залишковою вартістю (2013 р). Складено за: [8].

Організаційно-правова форма господарювання комбінату – публічне акціонерне товариство – дозволяє додати до переліку стратегій фінансування оновлення основних фондів первинне публічне розміщення акцій на міжнародних фондових біржах (Initial Public Offering, IPO). Українські підприємства, нажалю, дуже обмежено використовують цей спосіб залучення інвестицій, що пов'язується з нерозумінням зисків такої практики та складністю процедур, пов'язаних з емісією цінних паперів за кордоном [9–10].

Використання переваг IPO потребує виконання емітентом (комбінатом) низки заходів та вимог, урахування нових ризиків (рис. 6). Головними чинниками рішень щодо IPO вважається спроможність власників/керівництва підприємств виконувати обов'язкові вимоги лістингу цінних паперів та ефективно адмініструвати відповідні

процеси. На нашу думку, головною перешкодою прийняття рішення щодо залучення фінансових ресурсів шляхом IPO є обмеженість інформування інвесторів про принципи управління бізнесом, що підтверджується відсутністю на гірничо-збагачувальних комбінатах корпоративних кодексів, які регулюють істотні питання керівництва товариством, а саме: затвердження цілей товариства; виконання права акціонерів; здійснення повноважень наглядовою радою і виконавчим органом; особливості розкриття інформації, прозорості та контролю фінансово-господарської діяльності; вирішення конфліктів між зацікавленими особами. Тобто, інвестори мають недостатні можливості для визначення щодо збільшення вартості інвестицій, призначених, зокрема для оновлення основного капіталу, з урахуванням власних оцінок перспектив бізнесу та ефективності управління підприємством в різних умовах.

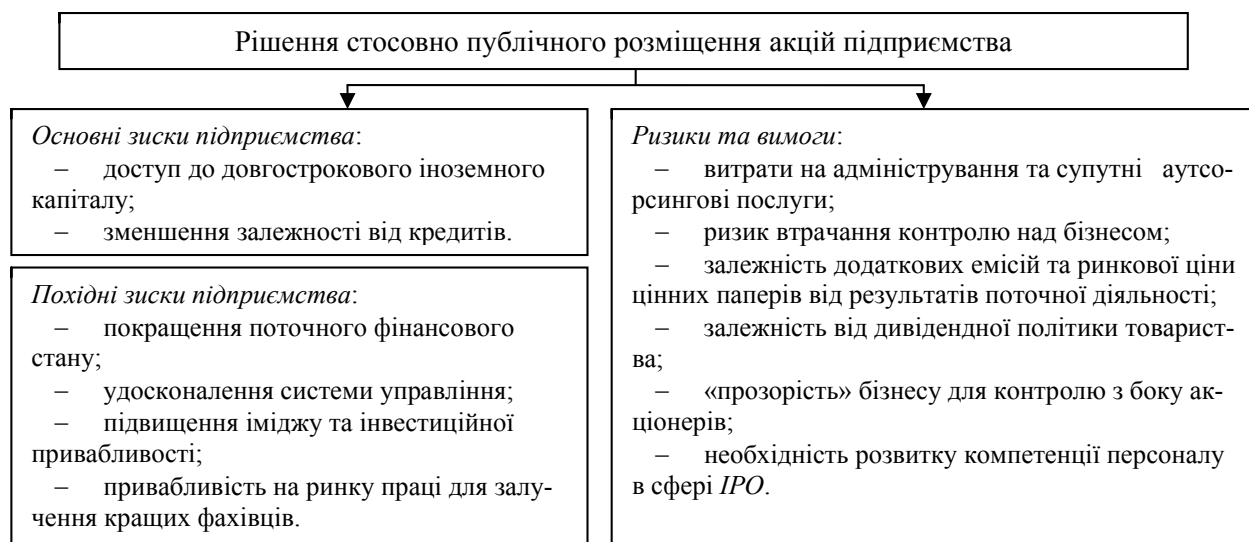

Рис. 6. Основні чинники публічного розміщення акцій підприємства

Внаслідок змінювання стану ділового середовища використання основних засобів не завжди формуватиме для підприємства бажані надходження, які дозволятимуть акумулювати кошти реалізації наступних програм розвитку бізнесу з подальшим оновленням основних засобів. В якості способу запобігання таким явищам слід розглянути *проектно-орієнтований підхід*, головна відмінна риса якого – націленість на результат в чітко визначений термін виконання робіт [11]. Проект, як форма реалізації підприємницької ідеї, передбачає ґрунтовний передпроектний

аналіз якісних та кількісних характеристик основних засобів, що мають бути сформовані у відповідності до потреб майбутнього бізнесу. З урахуванням ризиків різних стадій життєвого циклу проекту доцільно скласти план поведіння з основними засобами, які можуть бути не завантажені. Слід поєднувати оцінку життєвого циклу гірничого підприємства, яка базується на забезпеченості мінеральною сировиною, з оцінкою життєвого циклу бізнес-проекту з видобутку (та збагачення) корисних копалин, який корелюється з існуванням та привабливістю відповідних товарних ринків. Тривала незатребуваність вивіль-

нених основних засобів свідчатиме про певні ознаки (передумови) економічної кризи в діяльності підприємства: унеможливлення відшкодування вартості основних засобів в повному обсязі.

До причин такого становища слід віднести вади менеджменту на підприємстві, яким не складені альтернативні сценарії поведінки з утвореним виробничим потенціалом в умовах об'єктивних ринкових змін. Зауважимо, що утворення основних засобів та відшкодування їх вартості не слід розглядати як самостійну мету, яка дозволить автоматично усунути проблеми ефективності господарювання. Наявність основних засобів лише є передумовою результативності поточної діяльності

та збільшення вартості капіталу інвесторів.

Утворення основних засобів на рівні суб'єкту господарювання (рис. 7) корелює з масштабом бізнесу, цільовою якістю продукції та ймовірністю її диференціювання, можливістю залучення персоналу необхідної кваліфікації та професійної підготовки. В залежності від обсягів інвестицій, гнучкості організаційних механізмів та інших особливостей господарювання підприємства формується ефективність використання основних засобів, яка оцінюється показниками фондоддачі, фондоемності продукції, рентабельності основних фондів. Неврахування недосконалості організації виробничих процесів та мотивації персоналу може призвести до погіршення цих показників.

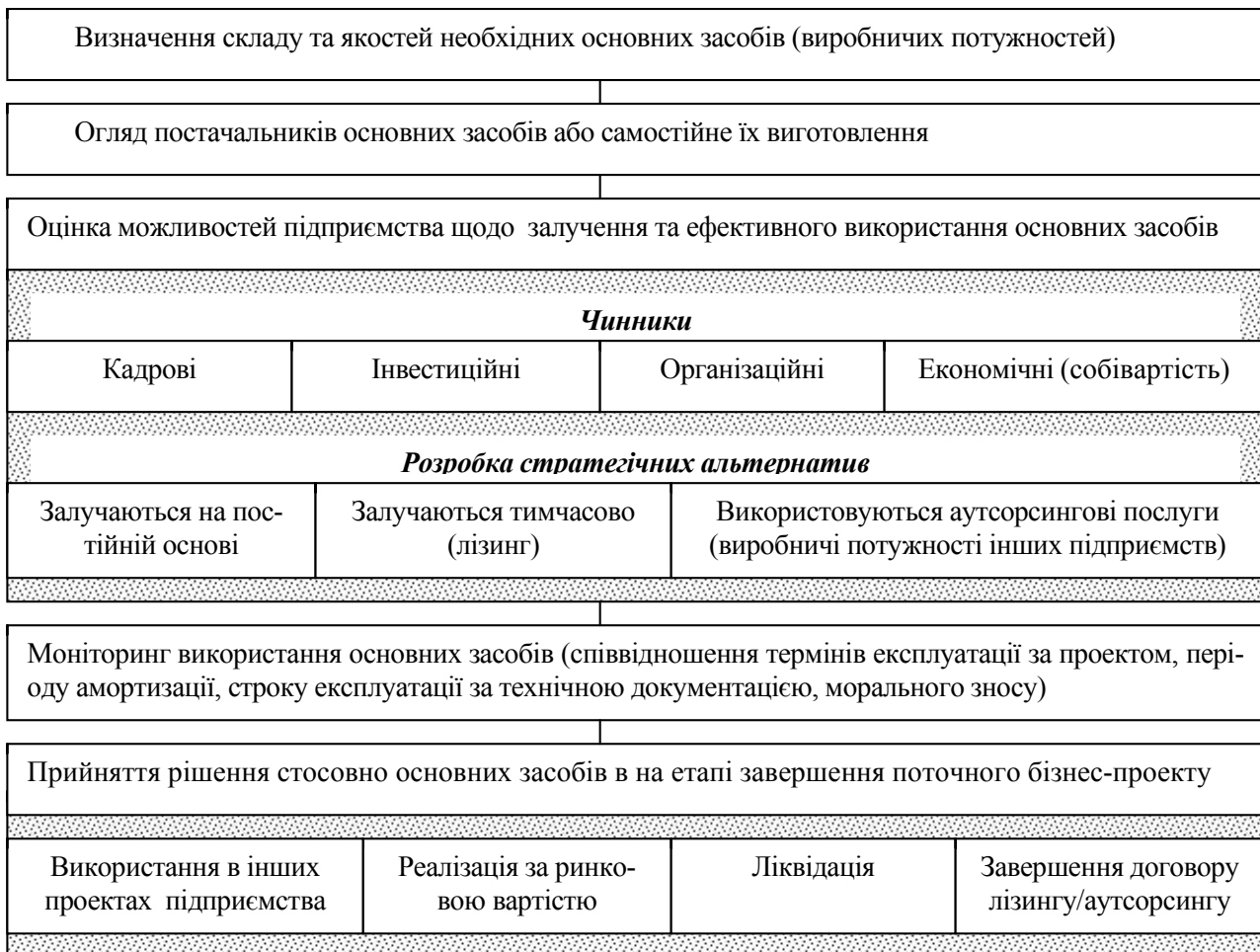

Рис. 7. Алгоритм підготовки стратегії поведінки з основними засобами підприємства

Помилки управління підприємством або вплив непередбачених чинників на споживчий попит унеможлиблює використання основних засобів за бізнес-проектом, який в нових умовах стає економічно недоцільним. Адекватною реакцією менеджерів підприємства є оцінка перспектив диверсифікації виробництва, тобто можливості використання незавантажених виробничих потужностей в нових проектах (з огляду на універсальність або вузьку спеціалізацію основних засобів) або реалізація окремих засобів. Альтернатив-

ства є оцінка перспектив диверсифікації виробництва, тобто можливості використання незавантажених виробничих потужностей в нових проектах (з огляду на універсальність або вузьку спеціалізацію основних засобів) або реалізація окремих засобів. Альтернатив-

ні способи поводження з основними засобами треба визначати для різних стадій реалізації проекту, тобто етап завершення поточного бізнес-проекту підприємства може не співпадати з стадією життєвого циклу продукту. Звідси, планування основних засобів підприємства слід здійснювати з урахуванням варіативного вибору характеру їх залучення, чинників ефективного використання в процесі виконання проекту, а також альтернативних способів поводження з основними засобами при змінюванні ділового середовища.

Висновки. Визначено, що брак власних коштів гірничодобувних підприємств та інші чинники обумовили актуальність пошуку нових джерел капітальних інвестицій, зокрема ресурсів міжнародного фондового ринку. Однією з головних умов успішності проектів розміщення акцій на міжнародних фондових біржах є перспективність бізнесу підприємства, що сприймається потенційними інвесторами як реальна. Кожний захід підприємства стосовно оновлення основних засобів має бути спрямований на досягнення цільових показників ефективного інвестування (стратегія бізнесу) та реалізований як проект, що має чіткі часові вимоги та враховує різні стратегічні альтернативи поводження з основними засобами.

Подальші дослідження зазначеної проблеми повинні бути пов'язані з визначенням чинників активності гірничих підприємств в проектах, які передбачають публічне розміщення акцій на міжнародних фондових біржах.

Література

1. Прокопенко В. І. Економіка експлуатації гірничих виробок на вугільних шахтах: Монографія / В. І. Прокопенко, А. В. Кириченко. – Дніпропетровськ: ТОВ «ЛізуновПрес», 2012. – 236 с.
2. Приварникова І. Ю. Системне управління витратами на основні засоби як джерело підвищення ефективності їх використання та оновлення [Елект-

ронний ресурс] / І. Ю. Приварникова // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер.: Економіка. – 2010. – Вип. 13. – С. 157–168. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nznuoa_2010_13_21.pdf.

3. Тимошенко Л. В. Вибір інвестиційних проектів забезпечення реалізації стратегії розвитку гірничо-збагачувального комбінату / Л. В. Тимошенко, О. О. Тимошенко // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2012. – № 4. – С. 23–28. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/evngu_2012_4_5.pdf.

4. Vagonova O. H. Economic justification stages of the investment project of mining and processing enterprise / O. H. Vagonova, N. M. Romanyuk // Науковий вісник НГУ. – 2014. – №3 (141). – С. 159–164.

5. Поддєрьогін А. М. Лізинг як інвестиційна складова оновлення основних засобів виробництва [Електронний ресурс] / А. М. Поддєрьогін, Н. А. Марченко // Незалежний аудитор. – 2014. – № 8. – С. 62–66. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Na_2014_8_12.pdf.

6. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua

7. Terehow E. V. Feststellung der ökonomisch zweckmässigen ordnungsfolge der ausnutzung und der wiedernutzbarmachung von grundflächen in den tagebauen / E. V. Terehow // Економічний форум. – 2015. – № 3. – С. 245–253.

8. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України, [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://smida.gov.ua>

9. Македон В. В. Порівняльний аналіз умов та наслідків проведення IPO підприємствами-емітентами в Україні [Електронний ресурс] / В. В. Македон, І. Л. Тульських // Вісник Дніпропетровського університету. Сер.: Економіка. – 2013. – Т.21, вип. 7(4). – С. 30–37. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vdumov_2013_21_7\(4\)_7.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vdumov_2013_21_7(4)_7.pdf).

10. Бирюк С. Эволюция стратегических целей предприятия в процессе IPO: опыт Украины [Електронний ресурс] / С. Бирюк, О. Смирна // Ринок цінних паперів України. – 2012. – № 10. – С. 67–72. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/rcpu_2012_10_11.pdf.

11. Теорія організації / В. В. Приходько, В. І. Прокопенко, В. В. Малий, І. В. Шереметьєва, Ю. О. Шабанова, В. А. Шаповал, Л. Л. Кармазіна; за ред. І. В. Шереметьєвої. – Д.: Національний гірничий університет, 2011. – 258 с.

ОБНОВЛЕНИЕ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ ГОРНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ: СТРАТЕГИЯ, ФИНАНСИРОВАНИЕ, ПРОЕКТНЫЙ ПОДХОД

*В. А. Шаповал, к. э. н., доцент, О. В. Горпинич, доцент,
ГВУЗ «Национальный горный университет»*

В статье рассматриваются вопросы обновления основных средств, в частности: определение источников финансирования соответствующих мероприятий; подчиненности основных средств содержанию и результативности бизнес-проектированию; целесообразности

формирования стратегических проектов обращения с основными средствами. Проанализированы общие тенденции обновления основного капитала предприятиями. Установлены факторы использования первичного публичного размещения акций как способа привлечения капитальных инвестиций горно-обогатительными комбинатами. Обращение с основными средствами рассматривается как проект, учитывающий альтернативные варианты их использования.

Ключевые слова: основные средства, обновление основных средств, источники финансирования, стратегия, проект, первичное публичное размещение акций.

RENEWAL OF FIXED ASSETS OF MINING ENTERPRISES:
STRATEGY, FINANCE, PROJECT APPROACH

*V. A. Shapoval, Ph. D (Econ.), Ass. Prof., O. V. Horpynych, Ass. Prof.,
SHEI «National Mining University»*

The article deals with the renewal of fixed assets, in particular: identification of sources of financing for relevant measures; subordination of fixed assets to the content and effectiveness of the business project; feasibility of forming the strategic projects of fixed assets management. The general trends of the renewal of fixed capital by the companies are analyzed. The factors of using IPO as a way to attract capital investment by the mining enterprises are identified. Fixed assets management is regarded as a project that allows alternative ways of their using.

Keywords: fixed assets, renewal of fixed assets, sources of financing, strategy, project, IPO.

Рекомендовано до друку д. е. н., проф. Вагоновою О. Г.

Надійшла до редакції 05.05.16.